

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2021, č. j. OAM-359/ZA-ZA11-K02-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2021, č. j. 13 Az 35/2021 - 21,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2021, č. j. 13 Az 35/2021 - 21, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2021, č. j. OAM-359/ZA-ZA11-K02-2021, **se ruší** a věci **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce ukrajinské státní příslušnosti podal dne 3. 6. 2021 opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo shora označeným rozhodnutím žalovaného rozhodnuto tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

[2] Žalobce ve své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že se na Ukrajině nemá kam vrátit, jeho matka zemřela dne 8. 1. 2021. V České republice žije s družkou a svou dcerou, které mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Svou rodinu nechce opustit.

[3] Proti napadeným rozhodnutím žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Jelikož s napadeným rozsudkem žalobce (dále jen „stěžovatel“) nesouhlasí, podal proti němu kasační stížnost, v jejímž doplnění ze dne 24. 2. 2022 mimo jiné upozornil na aktuální změnu bezpečnostní situace na Ukrajině a probíhající boje, v jejichž důsledku by stěžovateli hrozil vznik vážné újmy na zdraví, nebo i životě.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na zákonnosti svého rozhodnutí. Uznal, že vzhledem k datu jeho vydání nemohl reflektovat ruskou invazi, kterou nemohl vzít v úvahu ani krajský soud. Tyto nové okolnosti zvaží soud při přezkumu v řízení o kasační stížnosti.

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele, a je tak přijatelná podle § 104a s. ř. s. Kasační stížnost je přijatelná mj. tehdy, pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, anebo je napadené soudní rozhodnutí v rozporu s judikaturou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11, 12). Avšak v rozsudku ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021 - 49, Nejvyšší správní soud uvedl, že shora citovaná usnesení nejsou plně využitelná, zvažuje-li Nejvyšší správní soud, zda je třeba výjimečně prolomit pravidla stanovená v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. a přihlédnout při posuzování kasační stížnosti ke skutečnostem, které nastaly až po vydání rozsudku krajského soudu, aby bylo zajištěno dodržení norem požívajících aplikační přednost ve smyslu čl. 10 Ústavy, jimiž ve věcech mezinárodní ochrany budou zejména čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. zásada *non-refoulement*. V těchto případech je třeba se s otázkou, zda je prolomení namíste, věcně vypořádat buď v rámci hodnocení přijatelnosti (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017 - 30), nebo shledat přijatelnost kasační stížnosti a uvedené otázky se věnovat v rámci meritorního přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 214/2020 - 46). Také při aplikaci § 104a s. ř. s. je totiž třeba postupovat tak, aby byly dodrženy mezinárodní závazky České republiky plynoucí z čl. 2 a 3 Úmluvy a zásady *non-refoulement* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2022, č. j. 9 Azs 13/2022 - 32).

pokračování

[7] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud shledal, že je nezbytné přihlídnout ke skutečnostem, k nimž došlo až po vydání rozsudku městského soudu, a že ve světle těchto skutečností je kasační stížnost přijatelná a důvodná.

[8] Na Ukrajinu dne 24. 2. 2022 zaútočila vojska Ruské federace a vypukla válka, která zasahuje celé její území, nikoli pouze východ Ukrajiny, jako tomu bylo doposud. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 obdobu. V době rozhodování Nejvyššího správního soudu je změna bezpečnostní situace na Ukrajině všeobecně známou skutečností, kterou netřeba dokazovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31, ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31, ze dne 7. 4. 2022, č. j. 8 Azs 55/2022 - 25, či ze dne 10. 5. 2022, č. j. 6 Azs 71/2021 - 41).

[9] Žalovaný i městský soud založili závěry ohledně nepřípustnosti žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany na tom, že stěžovatel ve své opakované žádosti neuvedl skutečnosti či zjištění, které nebyly bez jeho zavinění zkoumány v předchozím řízení a které by svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Tyto teze však nejpozději dne 24. 2. 2022 přestaly platit, na což stěžovatel v kasační stížnosti poukázal.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl v souladu se svými dalšími nedávnými rozhodnutími k závěru, že napadený rozsudek městského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného nemohou s ohledem na výše uvedené obstát. Ani v nyní posuzované věci není vzhledem k bezprecedentní situaci na Ukrajině namístě stěžovatele odkázat na možnost podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany či na využití institutu dočasné ochrany ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, u něhož navíc nelze předjímat, že se bude i na stěžovatele, kteří na území ČR přicestovali dlouho před 24. 2. 2022, skutečně vztahovat (viz rozsudky ze dne 25. 3. 2022, č. j. 8 Azs 336/2021 - 33, ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31, ze dne 31. 3. 2022, č. j. 9 Azs 13/2022 - 32, ze dne 8. 4. 2022, č. j. 5 Azs 86/2021 - 33, ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 212/2020 - 44, ze dne 22. 4. 2022, č. j. 5 Azs 218/2020 - 28, č. j. 5 Azs 227/2020 - 52, či ze dne 29. 4. 2022, č. j. 5 Azs 217/2021 - 50).

III. Závěr a náklady řízení

[11] Dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. proto Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu, jakož i napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Žalovaný je vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2 ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení proto žalovaný opětovně posoudí žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany ve světle nových skutečností, a to i z hlediska naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany.

[12] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodoval, proto musí rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Soud rozhodl o nepřiznání náhrady nákladů řízení o žalobě i o kasační stížnosti stěžovateli podle § 60 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Zvážil přitom, že stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti procesně úspěšný toliko z důvodu změny bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou nemohl

předvídat žalovaný ani krajský soud. Stejným způsobem postupoval zdejší soud také v rozsudcích ze dne 10. 5. 2022, č. j. 6 Azs 71/2021 - 41, ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021 - 23, bod 15, ze dne 7. 4. 2022, č. j. 4 Azs 324/2021 - 46, bod 26, či ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31, bod 25.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2022

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu